

Stockholms Matematiska Cirkel

Grafteori med inriktning på färgläggning

www.math-stockholm.se/cirkel

17.20-18.20: Föreläsning kapitel 2

18.30-19.00: Gästföreläsning

Förra föreläsningen – Frl 1 (13 sep)

- ▶ Kapitel 1
 - ▶ Mängder
 - ▶ Matematisk bevisföring
 - ▶ Induktionsbevis
- ▶ Tjuvtitt på Kapitel 2
 - ▶ Grafer, färgläggning

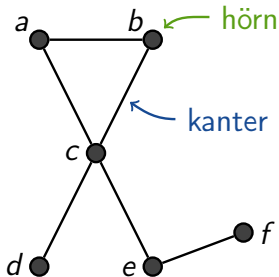
Kapitel 2

Kapitel 2.1 – Grundläggande definitioner och egenskaper

Kapitel 2.2 – Färgläggning av grafer

Kapitel 2.1 – Grundläggande definitioner och egenskaper

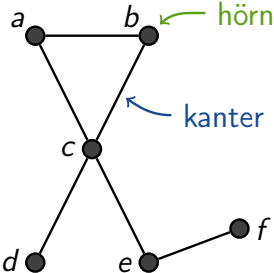
Definition 2.1.1 – graf

Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

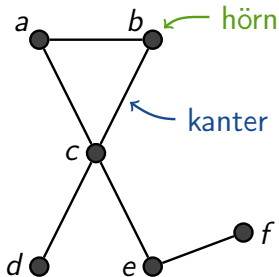
Definition 2.1.1 – graf

Hörnmängd:
 $V = \{a, b, c, d, e, f\}$

Kantmängd
 $E = \{\{a, b\}$
}

Definition 2.1.1 – graf

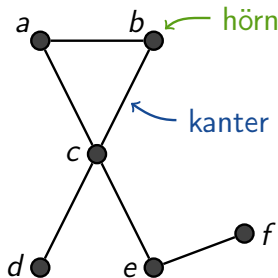
Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\} \}$$

Definition 2.1.1 – graf

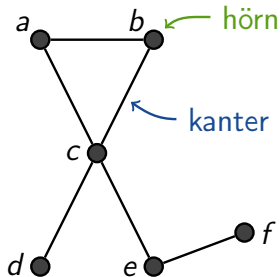
Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \}$$

Definition 2.1.1 – graf

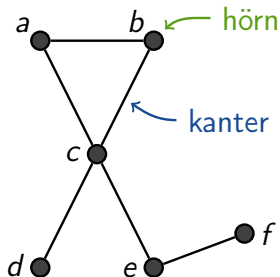
Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{c, d\}\}$$

Definition 2.1.1 – graf

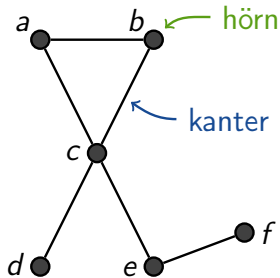
Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{c, d\}, \{c, e\}\}$$

Definition 2.1.1 – graf

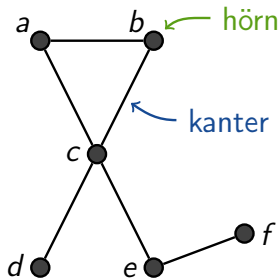
Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

Definition 2.1.1 – graf

Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

Vi skriver: grafen $G = (V, E)$

Definition 2.1.1 – graf

- ▶ V och E är **ändliga** mängder

Hörmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

Vi skriver: **graf**en $G = (V, E)$

Definition 2.1.1 – graf

- ▶ V och E är **ändliga** mängder
- ▶ $V \neq \emptyset$

Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

Vi skriver: **grafen** $G = (V, E)$

Definition 2.1.1 – graf

- ▶ V och E är **ändliga** mängder
- ▶ $V \neq \emptyset$
- ▶ Varje kant måste gå mellan två hörn

Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \\ \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

Vi skriver: **graf**en $G = (V, E)$

Definition 2.1.1 – graf

- ▶ V och E är **ändliga** mängder
- ▶ $V \neq \emptyset$
- ▶ Varje kant måste gå mellan två hörn
- ▶ Elementen i E är par av hörn, dvs mängder av två element från V

Hörnmängd:

$$V = \{a, b, c, d, e, f\}$$

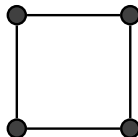
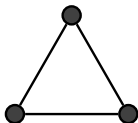
Kantmängd

$$E = \{\{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{c, d\}, \{c, e\}, \{e, f\}\}$$

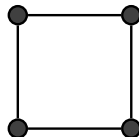
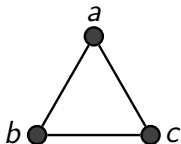
Vi skriver: **graf**en $G = (V, E)$

Varför heter det hörn och kanter?

Varför heter det hörn och kanter?

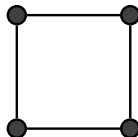
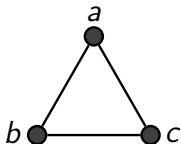

Varför heter det hörn och kanter?

$$V = \{a, b, c\}$$

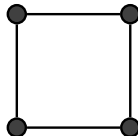
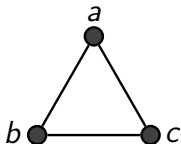
Varför heter det hörn och kanter?

$$V = \{a, b, c\}$$

$$E = \{ \quad \quad \quad \}$$

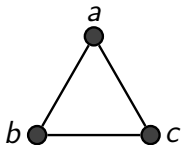
Varför heter det hörn och kanter?

$$V = \{a, b, c\}$$

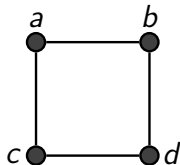
$$E = \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, a\}\}$$

Varför heter det hörn och kanter?

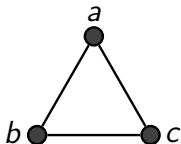
$$V = \{a, b, c\}$$

$$E = \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, a\}\}$$

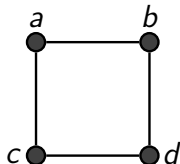

$$V = \{a, b, c, d\}$$

Varför heter det hörn och kanter?

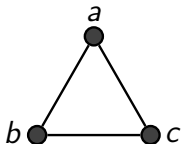
$$V = \{a, b, c\}$$
$$E = \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, a\}\}$$

$$V = \{a, b, c, d\}$$
$$E = \{$$

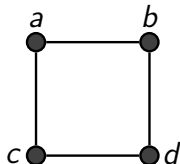
$$\}$$

Varför heter det hörn och kanter?

$$V = \{a, b, c\}$$

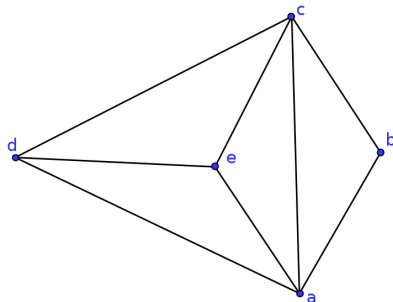
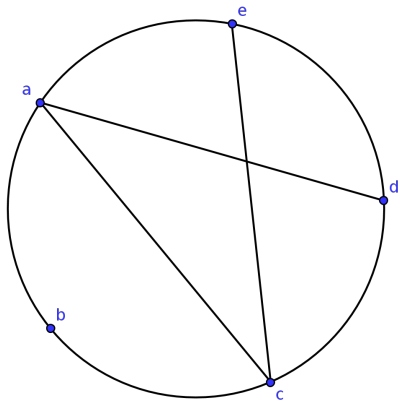
$$E = \{\{a, b\}, \{b, c\}, \{c, a\}\}$$

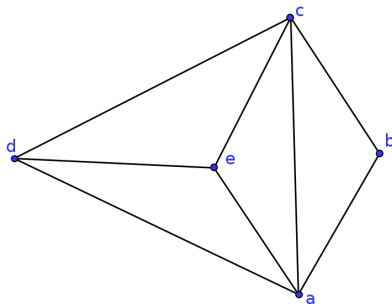
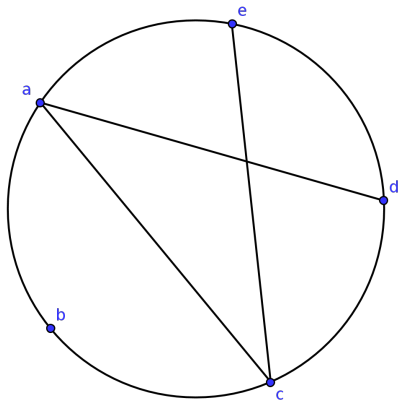
$$V = \{a, b, c, d\}$$

$$E = \{\{a, b\}, \{b, d\}, \\ \{d, c\}, \{c, a\}\}$$

Grafer kan ritas upp på olika sätt

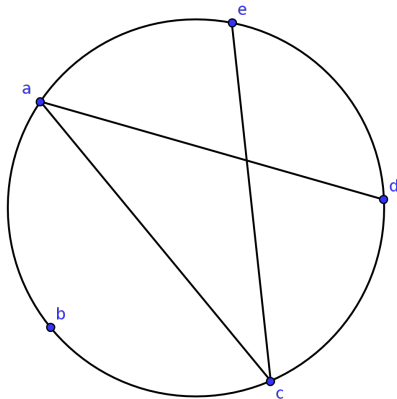

Grafer kan ritas upp på olika sätt

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

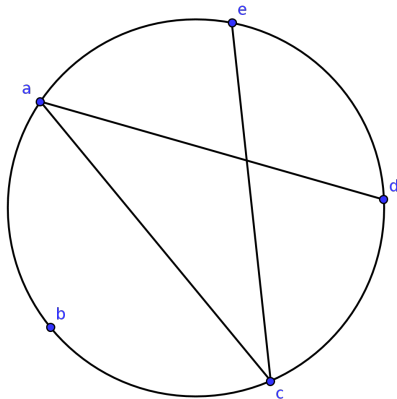
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a					
b					
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

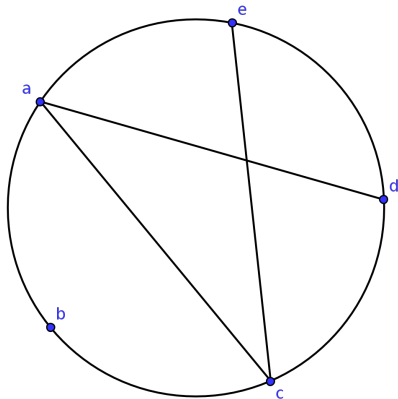
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×			
b					
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

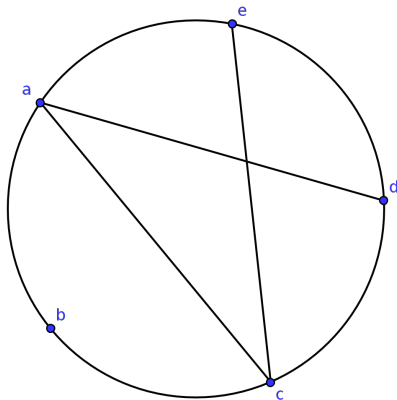
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×		
b					
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

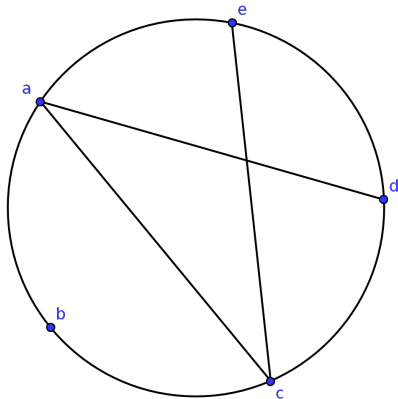
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	
b					
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

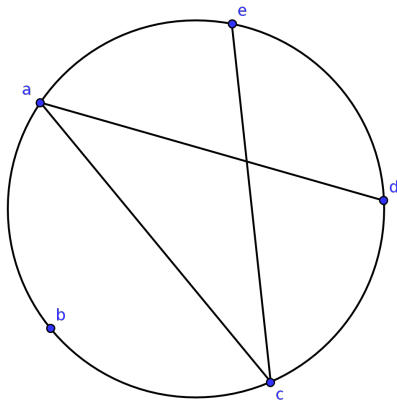
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b					
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

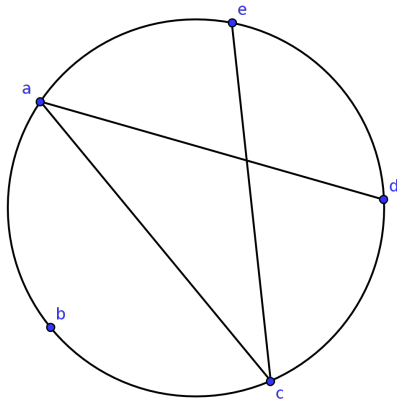
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×				
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

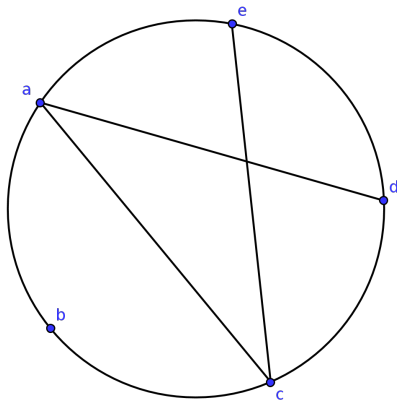
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×				
c					
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

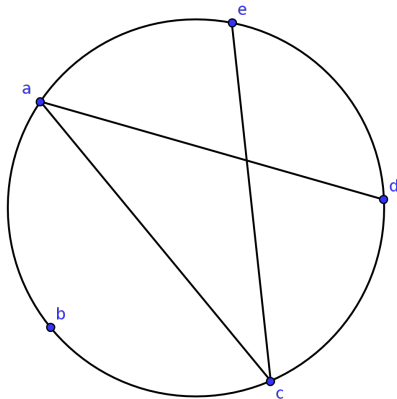
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×				
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

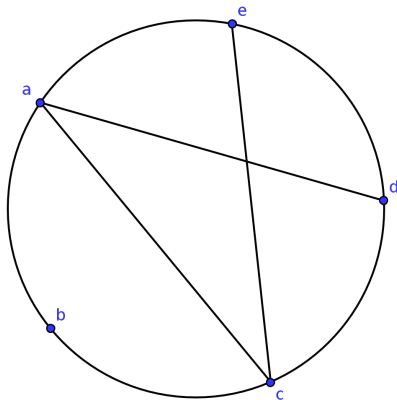
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×			
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

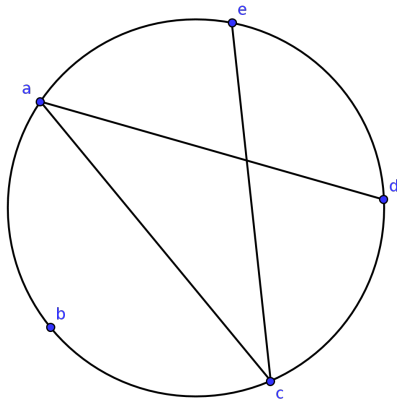
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

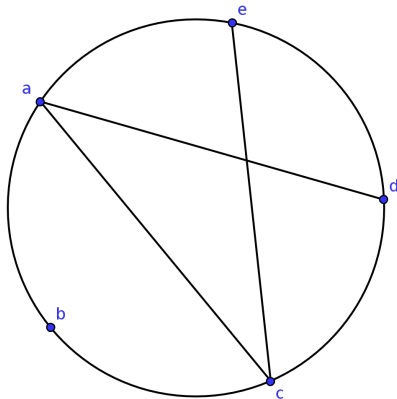
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d					
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

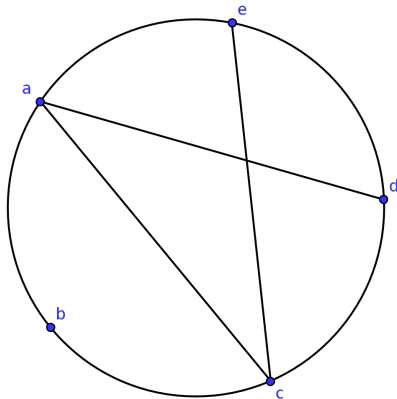
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×				
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

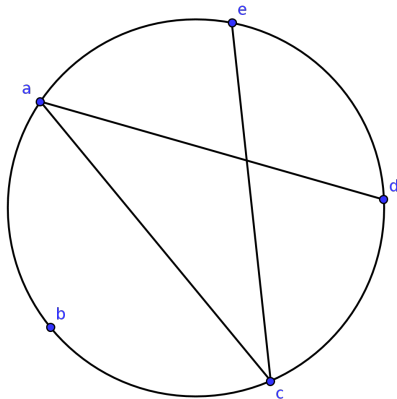
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×		×		
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

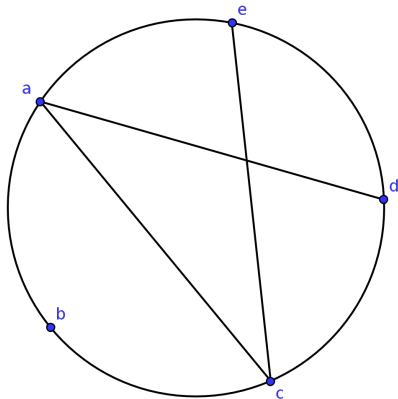
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×		×		×
e					

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

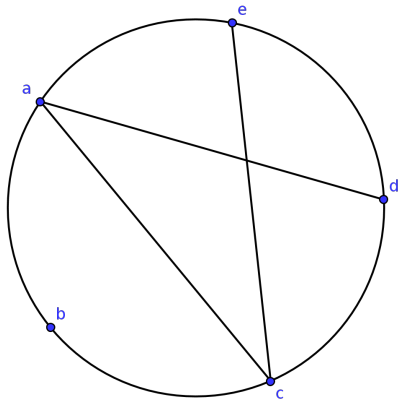
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×		×		×
e	×				

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

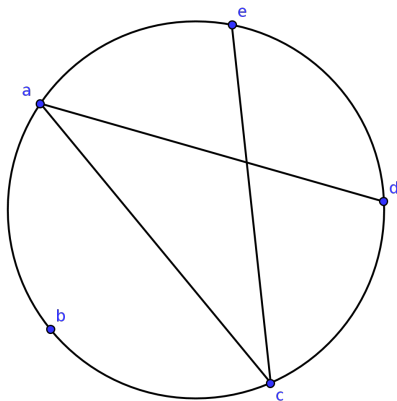
Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×		×		×
e	×		×		

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

Grafer kan ritas upp på olika sätt

	a	b	c	d	e
a		×	×	×	×
b	×		×		
c	×	×		×	×
d	×		×		×
e	×		×	×	

Figurerna visar **samma graf** – det är samma V och E

Varför grafer?

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 1

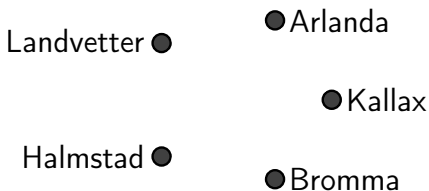
- ▶ $V = \{\text{Arlanda, Landvetter, Kallax, Bromma, Halmstad}\}$

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 1

- ▶ $V = \{\text{Arlanda, Landvetter, Kallax, Bromma, Halmstad}\}$

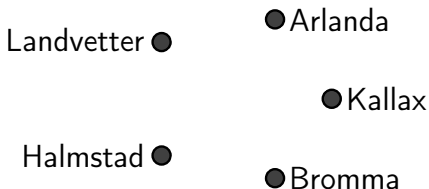

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 1

- ▶ $V = \{\text{Arlanda, Landvetter, Kallax, Bromma, Halmstad}\}$
- ▶ $E =$ de par av flygplatser som har direktflyg mellan sig

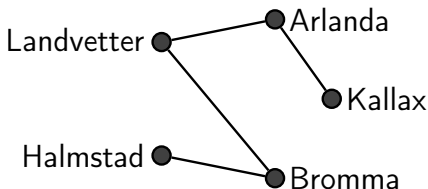

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 1

- ▶ $V = \{\text{Arlanda, Landvetter, Kallax, Bromma, Halmstad}\}$
- ▶ $E =$ de par av flygplatser som har direktflyg mellan sig

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 2

- ▶ V = alla elever på en skola

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 2

- ▶ V = alla elever på en skola
- ▶ E = par av elever som har minst en gemensam kurs

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 3

- ▶ V = alla gator i Stockholm

Varför grafer?

- ▶ Grafer används för att beskriva **relationer** mellan **objekt**

Exempel 3

- ▶ V = alla gator i Stockholm
- ▶ E = par av gator som korsar varandra

Definition 2.1.2 – grannar

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar*
om de sammanbinds av en kant

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

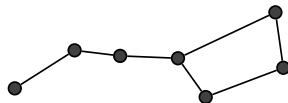
Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

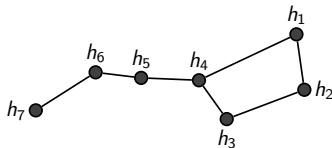
Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

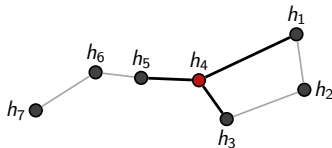
Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

$$d(h_4) =$$

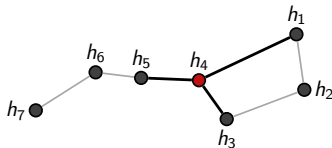
Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

$$d(h_4) = 3$$

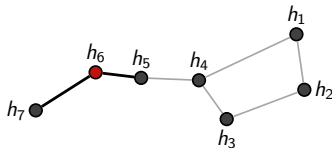
Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

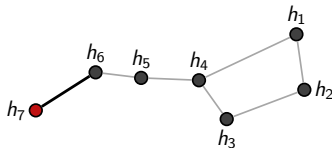
Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

Definition 2.1.2 – grannar

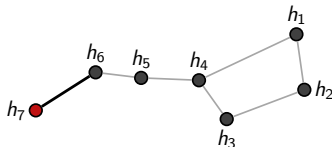
Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

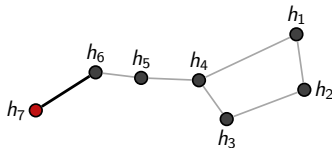
Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

Minimala graden $\delta(G)$ är den lägsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

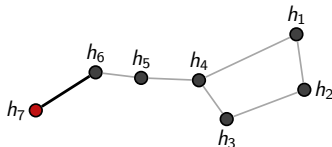
Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

Minimala graden $\delta(G)$ är den lägsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

$$\Delta(G) =$$

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

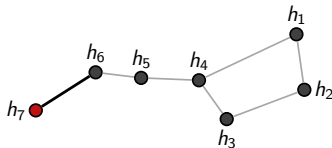
Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

Minimala graden $\delta(G)$ är den lägsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

$$\Delta(G) = 3$$

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

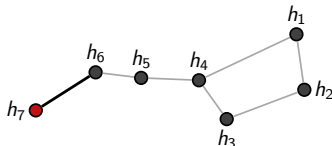
Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

Minimala graden $\delta(G)$ är den lägsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

$$\Delta(G) = 3$$

$$\delta(G) =$$

Definition 2.1.2 – grannar

Låt $G = (V, E)$ vara en graf.

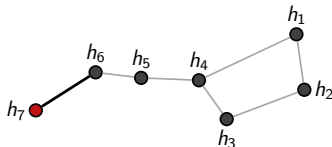
Två hörn $a, b \in V$ sägs vara *grannar* om de sammanbinds av en kant, dvs om $\{a, b\} \in E$.

Definition 2.1.3 – grad

Antalet grannar till ett hörn $a \in V$ kallas *graden* av a och skrivs $d(a)$.

Maximala graden $\Delta(G)$ är den högsta graden av något hörn i G

Minimala graden $\delta(G)$ är den lägsta graden av något hörn i G

$$d(h_4) = 3$$

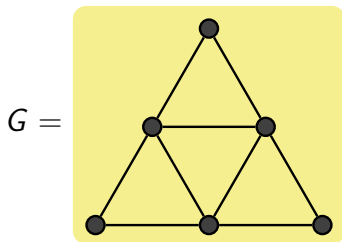
$$d(h_6) = 2$$

$$d(h_7) = 1$$

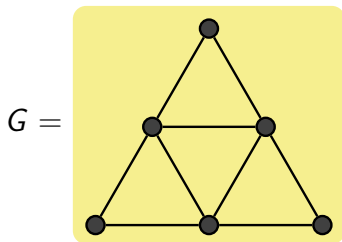
$$\Delta(G) = 3$$

$$\delta(G) = 1$$

Exempel

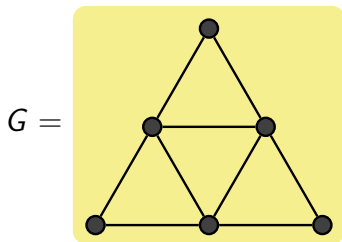
Exempel

$$\Delta(G) =$$

$$\delta(G) =$$

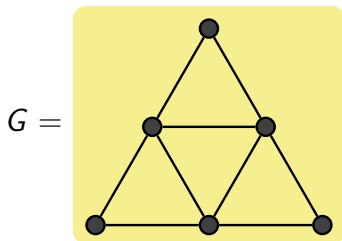
Exempel

$$\Delta(G) = 4$$

$$\delta(G) =$$

Exempel

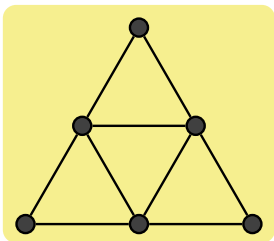

$$\Delta(G) = 4$$

$$\delta(G) = 2$$

Exempel

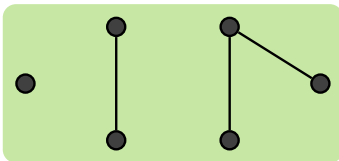
$G =$

$$\Delta(G) = 4$$

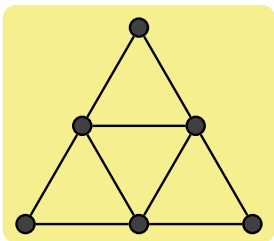
$$\delta(G) = 2$$

$H =$

Exempel

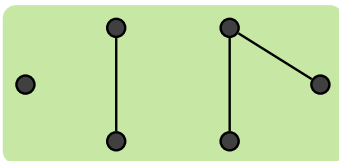
$G =$

$$\Delta(G) = 4$$

$$\delta(G) = 2$$

$H =$

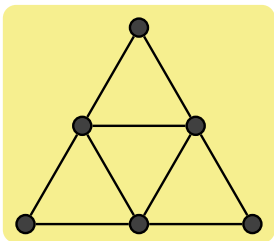

$$\Delta(H) =$$

$$\delta(H) =$$

Exempel

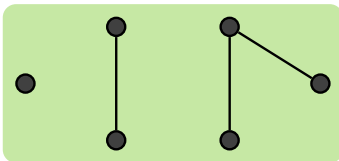
$G =$

$$\Delta(G) = 4$$

$$\delta(G) = 2$$

$H =$

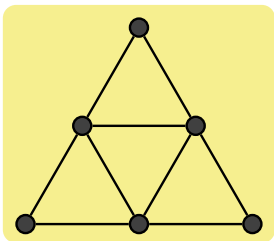

$$\Delta(H) = 2$$

$$\delta(H) =$$

Exempel

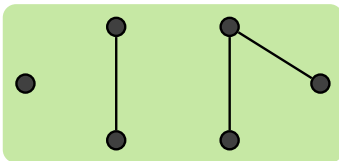
$G =$

$$\Delta(G) = 4$$

$$\delta(G) = 2$$

$H =$

$$\Delta(H) = 2$$

$$\delta(H) = 0$$

Sats 2.1.5 – Handskakningslemmat

Låt $G = (V, E)$

och $V = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$.

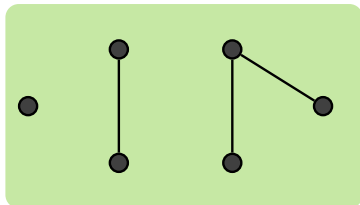
Då är

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

Summan av graderna av alla hörn
är dubbelt så stor som antalet kanter

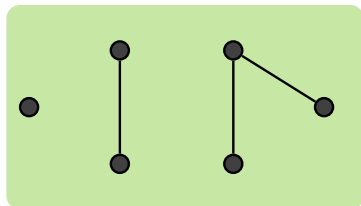
$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

Exempel

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

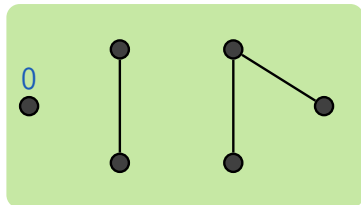
Exempel

VL =

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

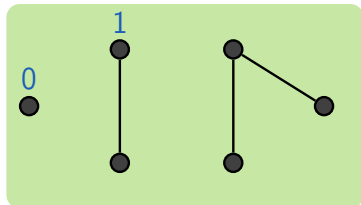
Exempel

$$VL = 0$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

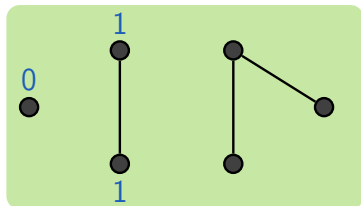
Exempel

$$VL = 0 + 1$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

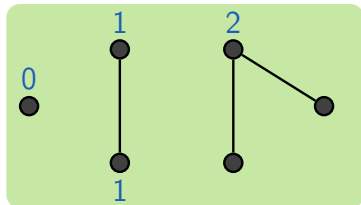
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

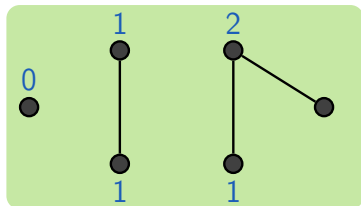
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

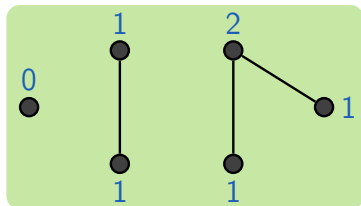
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

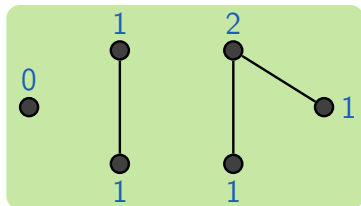
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1 + 1$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

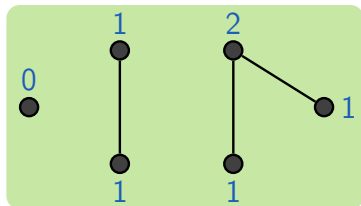
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1 + 1 = 6$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

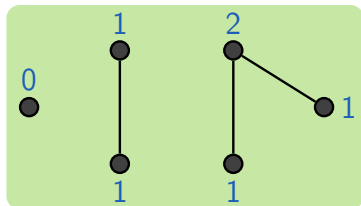
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1 + 1 = 6$$
$$HL =$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

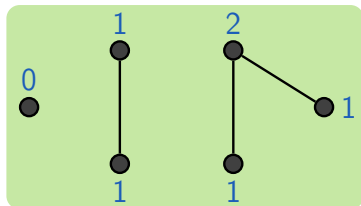
Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1 + 1 = 6$$
$$HL = 2 \cdot 3$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

Exempel

$$VL = 0 + 1 + 1 + 2 + 1 + 1 = 6$$
$$HL = 2 \cdot 3 = 6$$

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.
Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.
Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,
och summerar antalet kanter vid varje hörn.

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.

Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,
och summerar antalet kanter vid varje hörn.

Varje kant kommer då räknas två gånger,

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.
Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,
och summerar antalet kanter vid varje hörn.
Varje kant kommer då räknas två gånger,
eftersom varje kant går mellan två hörn.

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.

Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,
och summerar antalet kanter vid varje hörn.

Varje kant kommer då räknas två gånger,
eftersom varje kant går mellan två hörn.

Alltså blir summan dubbelt så stor som antalet kanter.

$$d(v_1) + d(v_2) + \dots + d(v_n) = 2|E|.$$

Bevis av Sats 2.1.5

Graden av ett hörn är antalet kanter vid det hörnet.

Vänsterledet: vi går igenom alla hörn i grafen,
och summerar antalet kanter vid varje hörn.

Varje kant kommer då räknas två gånger,
eftersom varje kant går mellan två hörn.

Alltså blir summan dubbelt så stor som antalet kanter. □

Handskakningar?

Handskakningar?

- ▶ Varje hörn är en person på en fest

Handskakningar?

- ▶ Varje hörn är en person på en fest
- ▶ En kant mellan två hörn om personerna har skakat hand

Handskakningar?

- ▶ Varje hörn är en person på en fest
- ▶ En kant mellan två hörn om personerna har skakat hand

$$d(v_1) + d(v_2) + \cdots + d(v_n) = 2|E|$$

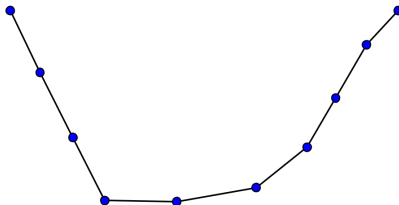
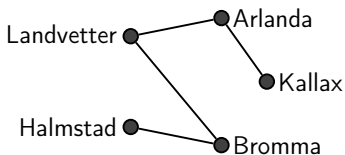
Exempel på grafer som har fått egna namn

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.7 – stig

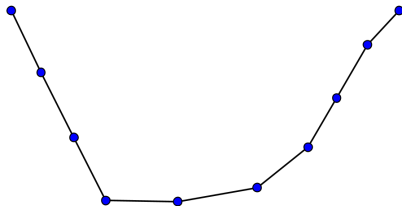
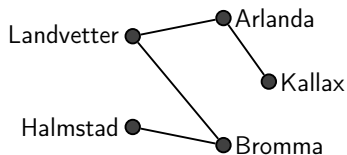
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.7 – stig

Exempel på grafer som har fått egna namn

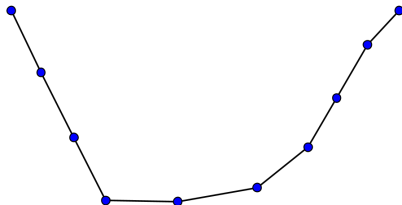
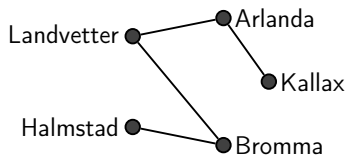
Definition 2.1.7 – stig

Hörnen kan numreras så att $E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\}$

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.7 – stig

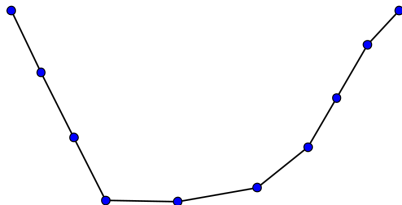
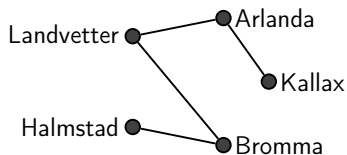

Hörnen kan numreras så att $E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\}$

Antalet kanter är stigen *längd*

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.7 – stig

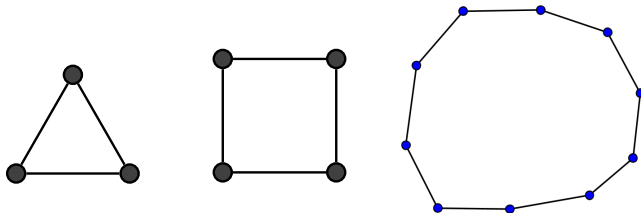
Hörnen kan numreras så att $E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\}$

Antalet kanter är stigen *längd*

Obs: Grafen $G = \{\{a\}, \emptyset\}$ är en stig av längd noll

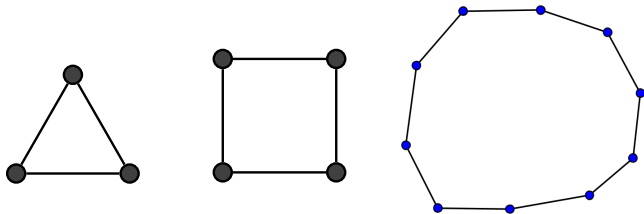
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.8 – cykel

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.8 – cykel

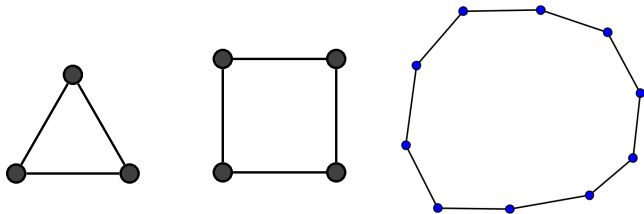

Hörnen kan numreras så att

$$E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\} \cup \{\{v_1, v_n\}\}$$

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.8 – cykel

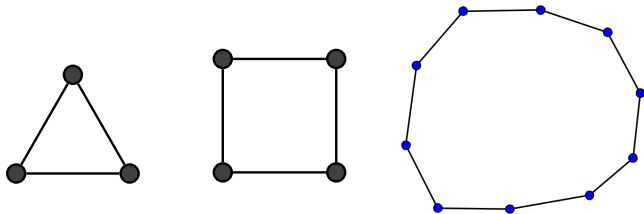
Hörnen kan numreras så att

$$E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\} \cup \{\{v_1, v_n\}\}$$

Antalet kanter är cykelns *längd*

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.8 – cykel

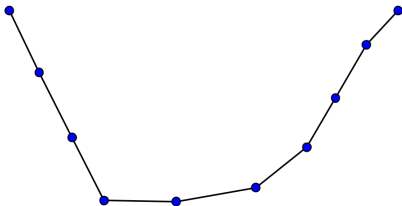
Hörnen kan numreras så att

$$E = \{\{v_i, v_{i+1}\} \mid 1 \leq i < n\} \cup \{\{v_1, v_n\}\}$$

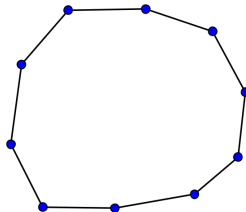
Antalet kanter är cykelns *längd*

Obs: En cykel måste ha minst tre hörn

Fråga: Vad är $\Delta(G)$ och $\delta(G)$ för en stig och en cykel?

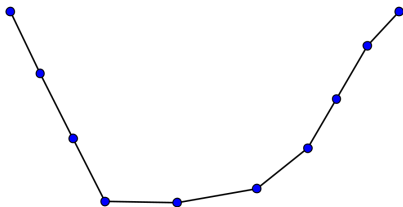

$$\Delta(G) =$$
$$\delta(G) =$$

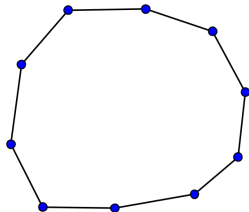

$$\Delta(G) =$$
$$\delta(G) =$$

Fråga: Vad är $\Delta(G)$ och $\delta(G)$ för en stig och en cykel?

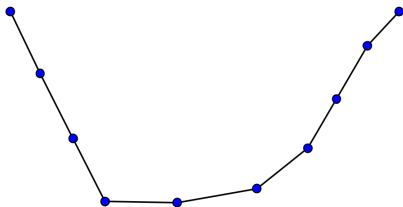

$$\Delta(G) = 2$$
$$\delta(G) = 1$$

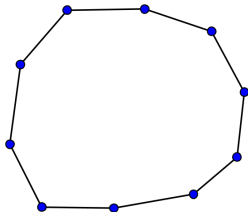

$$\Delta(G) = 2$$
$$\delta(G) = 2$$

Fråga: Vad är $\Delta(G)$ och $\delta(G)$ för en stig och en cykel?

$$\Delta(G) = 2$$
$$\delta(G) = 1$$

$$\Delta(G) = 2$$
$$\delta(G) = 2$$

Men för en stig av längd noll:

$$\Delta(G) = 0$$
$$\delta(G) = 0$$

Exempel på grafer som har fått egna namn

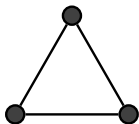
Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

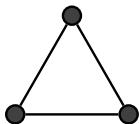

K^3

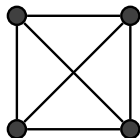
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

K^3

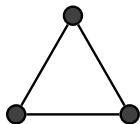

K^4

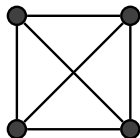
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

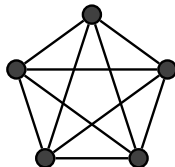
En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

K^3

K^4

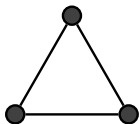

K^5

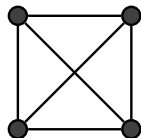
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

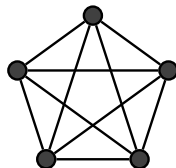
En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

K^3

K^4

K^5

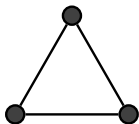
$$\Delta(K^n) =$$

$$\delta(K^n) =$$

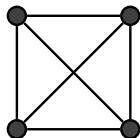
Exempel på grafer som har fått egna namn

Definition 2.1.9 – komplett graf K^n

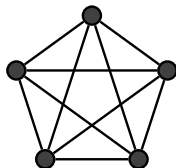
En komplett graf K^n är en graf med n hörn där alla hörn är grannar med varandra.

K^3

K^4

K^5

$$\Delta(K^n) = n - 1$$

$$\delta(K^n) = n - 1$$

Definition 2.1.10 – delgraf

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

$B = \{a, b, e\}$ är en delmängd till A : $B \subseteq A$

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

$B = \{a, b, e\}$ är en delmängd till A : $B \subseteq A$

$C = \{a, f\}$ är **inte** en delmängd till A

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

$B = \{a, b, e\}$ är en delmängd till A : $B \subseteq A$

$C = \{a, f\}$ är **inte** en delmängd till A

Grafen $G_2 = (V_2, E_2)$ är en *delgraf* till grafen $G_1 = (V_1, E_1)$ om $V_2 \subseteq V_1$ och $E_2 \subseteq E_1$.

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

$B = \{a, b, e\}$ är en delmängd till A : $B \subseteq A$

$C = \{a, f\}$ är **inte** en delmängd till A

Grafen $G_2 = (V_2, E_2)$ är en *delgraf* till grafen $G_1 = (V_1, E_1)$ om $V_2 \subseteq V_1$ och $E_2 \subseteq E_1$.

Obs: E_2 kan förstås bara innehålla kanter mellan hörnen i V_2

Definition 2.1.10 – delgraf

Repetition: delmängd

$$A = \{a, b, c, d, e\}$$

$B = \{a, b, e\}$ är en delmängd till A : $B \subseteq A$

$C = \{a, f\}$ är **inte** en delmängd till A

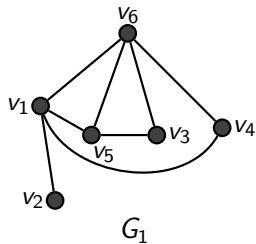
Grafen $G_2 = (V_2, E_2)$ är en *delgraf* till grafen $G_1 = (V_1, E_1)$ om $V_2 \subseteq V_1$ och $E_2 \subseteq E_1$.

Obs: E_2 kan förstås bara innehålla kanter mellan hörnen i V_2

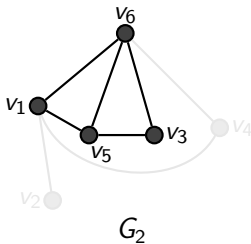
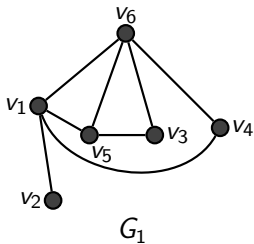
Vi kan också säga G_1 *innehåller* G_2

Exempel på delgrafer

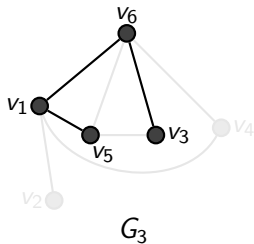
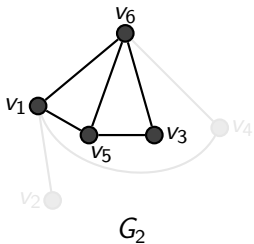
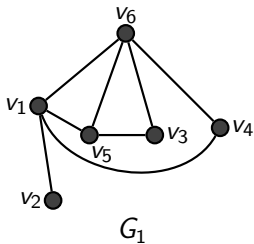
Exempel på delgrafer

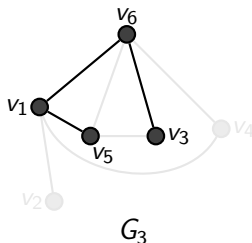
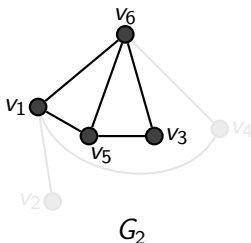
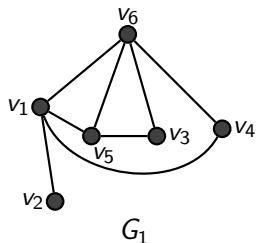
Exempel på delgrafer

Exempel på delgrafer

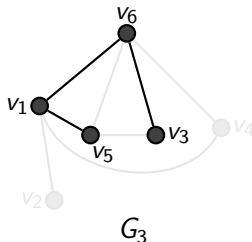
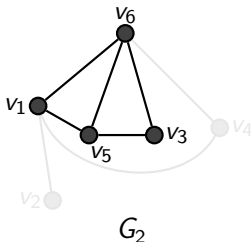
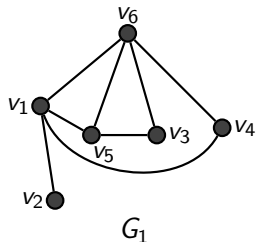

Exempel på delgrafer

G_2 och G_3 är delgrafer till G_1

Exempel på delgrafer

G_2 och G_3 är delgrafer till G_1
Dessutom är G_3 en delgraf till G_2

Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Välj en hörnmängd $V_2 \subseteq V_1$

Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Välj en hörnmängd $V_2 \subseteq V_1$

Ta med **så många kanter som möjligt** i $E_2 \subseteq E_1$

så att $G_2 = (V_2, E_2)$ blir en graf

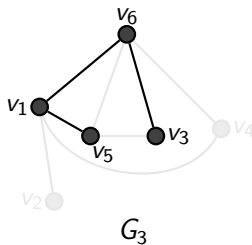
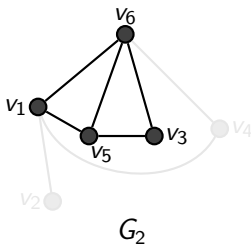
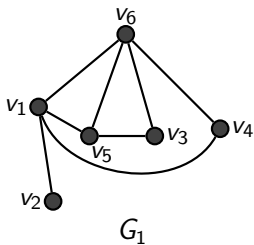
Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Välj en hörnmängd $V_2 \subseteq V_1$

Ta med **så många kanter som möjligt** i $E_2 \subseteq E_1$

så att $G_2 = (V_2, E_2)$ blir en graf

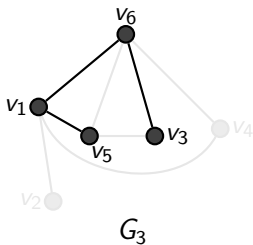
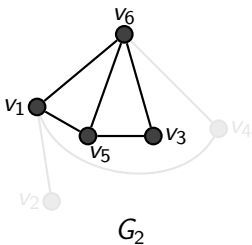
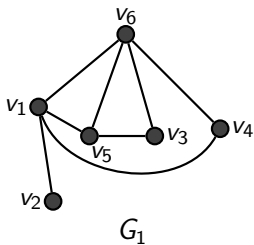

Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Välj en hörnmängd $V_2 \subseteq V_1$

Ta med **så många kanter som möjligt** i $E_2 \subseteq E_1$
så att $G_2 = (V_2, E_2)$ blir en graf

G_2 är delgrafen inducerad av $V_2 = \{v_1, v_3, v_5, v_6\}$

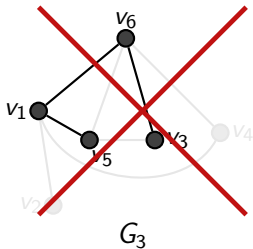
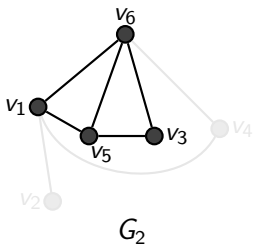
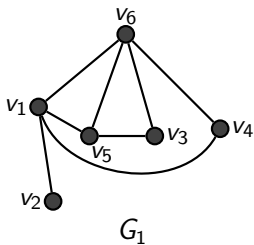
Definition 2.1.11 – inducerad delgraf

$$G_1 = (V_1, E_1)$$

Välj en hörnmängd $V_2 \subseteq V_1$

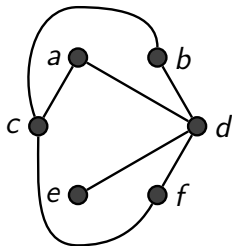
Ta med **så många kanter som möjligt** i $E_2 \subseteq E_1$

så att $G_2 = (V_2, E_2)$ blir en graf

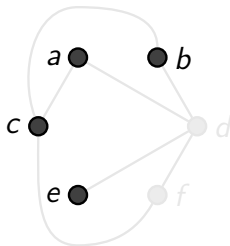
G_2 är delgrafen inducerad av $V_2 = \{v_1, v_3, v_5, v_6\}$

Ett till exempel

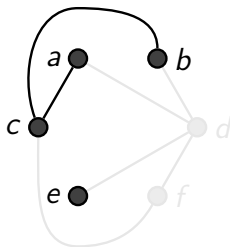
Rita delgrafen som induceras av $V_2 = \{a, b, c, e\}$

Ett till exempel

Rita delgrafen som induceras av $V_2 = \{a, b, c, e\}$

Ett till exempel

Rita delgrafen som induceras av $V_2 = \{a, b, c, e\}$

Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

En graf är *sammanhängande* om det för varje par av hörn $u, v \in V$ finns en delgraf som är en stig mellan u och v

Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

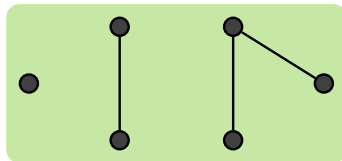
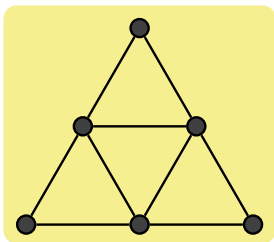
En graf är *sammanhängande* om det för varje par av hörn $u, v \in V$ finns en delgraf som är en stig mellan u och v

”Man kan gå längs kanterna mellan alla hörn i grafen”

Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

En graf är *sammanhängande* om det för varje par av hörn $u, v \in V$ finns en delgraf som är en stig mellan u och v

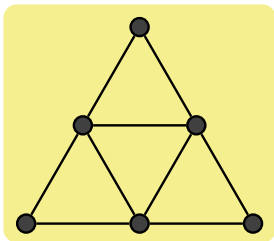
”Man kan gå längs kanterna mellan alla hörn i grafen”

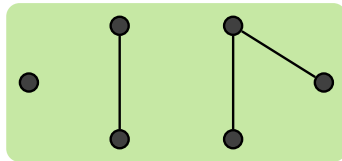
Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

En graf är *sammanhängande* om det för varje par av hörn $u, v \in V$ finns en delgraf som är en stig mellan u och v

”Man kan gå längs kanterna mellan alla hörn i grafen”

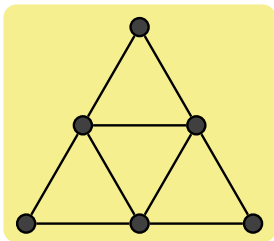
Sammanhängande

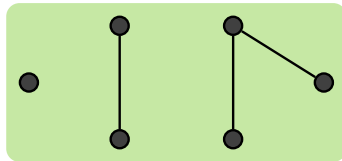
Definition 2.1.13 – sammanhängande graf

En graf är *sammanhängande* om det för varje par av hörn $u, v \in V$ finns en delgraf som är en stig mellan u och v

”Man kan gå längs kanterna mellan alla hörn i grafen”

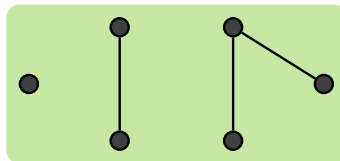
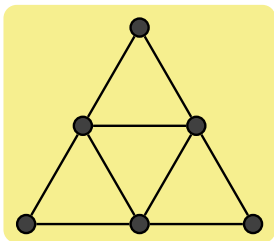

Sammanhängande

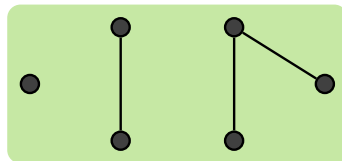
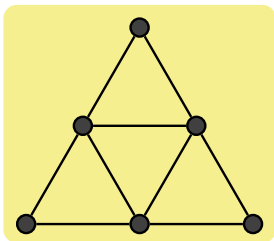
Ej sammanhängande

Sammanhängande komponenter

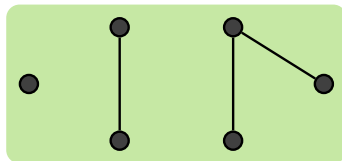
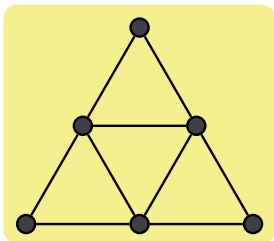
Sammanhängande komponenter

Alla grafer kan delas upp i *sammanhängande komponenter*.

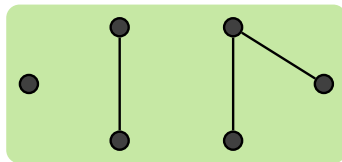
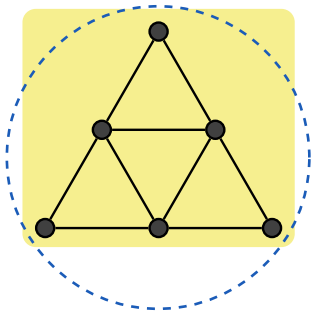
Sammanhängande komponenter

Alla grafer kan delas upp i *sammanhängande komponenter*.
Om grafen är sammanhängande blir det 1 komponent.

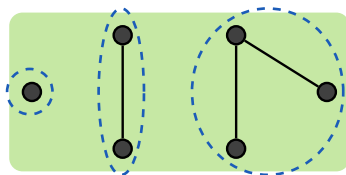
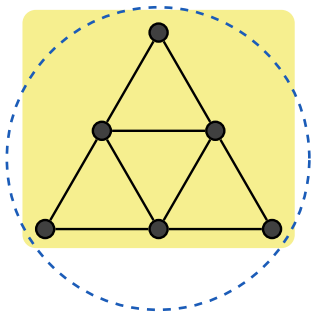
Sammanhängande komponenter

Alla grafer kan delas upp i *sammanhängande komponenter*.
Om grafen är sammanhängande blir det 1 komponent.

Sammanhängande komponenter

Alla grafer kan delas upp i *sammanhängande komponenter*.
Om grafen är sammanhängande blir det 1 komponent.

Sammanfattning – viktiga begrepp i Kapitel 2.1

- ▶ Graf, hörn, kanter
- ▶ Maximal och minimal grad
- ▶ Handskakningslemmat
- ▶ Stig, cykel, komplett graf
- ▶ Delgrafer
- ▶ Sammanhängande grafer

Kapitel 2.2 – Färgläggning av grafer

Definition 2.2.1 – färgläggning

Definition 2.2.1 – färgläggning

En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Definition 2.2.1 – färgläggning

En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

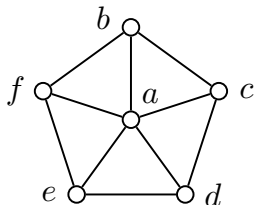
Grannar måste alltså ha olika färger!

Definition 2.2.1 – färgläggning

En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Grannar måste alltså ha olika färger!

Exempel

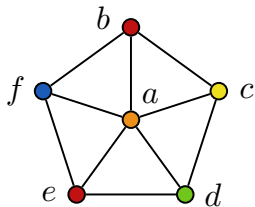

Definition 2.2.1 – färgläggning

En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Grannar måste alltså ha olika färger!

Exempel

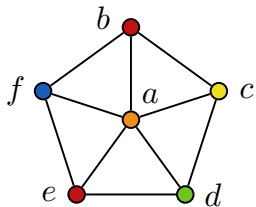
Färgläggning

Definition 2.2.1 – färgläggning

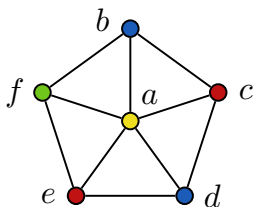
En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Grannar måste alltså ha olika färger!

Exempel

Färgläggning

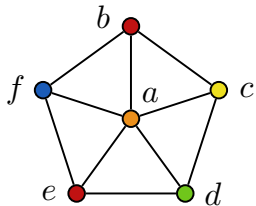
Färgläggning

Definition 2.2.1 – färgläggning

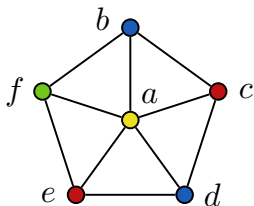
En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Grannar måste alltså ha olika färger!

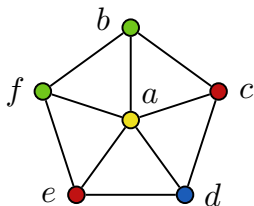
Exempel

Färgläggning

Färgläggning

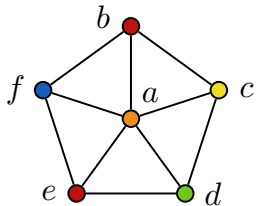

Definition 2.2.1 – färgläggning

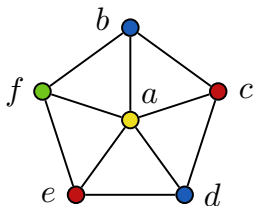
En *färgläggning* innebär att vi ger **hörnen** i en graf färger, så att inget hörn har samma färg som någon granne

Grannar måste alltså ha olika färger!

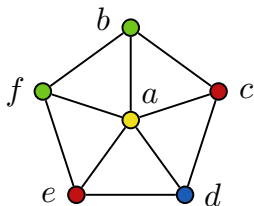
Exempel

Färgläggning

Färgläggning

Ingen färgläggning

Definition 2.2.4 – kromatiska talet

Definition 2.2.4 – kromatiska talet

Det minsta antalet färger som behövs för att färglägga G kallas det *kromatiska talet* $\chi(G)$

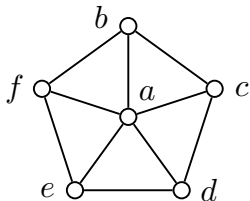
Definition 2.2.4 – kromatiska talet

Det minsta antalet färger som behövs för att färglägga G kallas det *kromatiska talet* $\chi(G)$

Definition 2.2.5 – optimal färgläggning

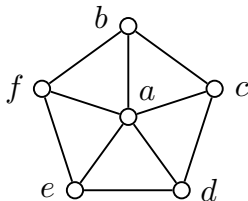
En färgläggning är *optimal* om den använder exakt $\chi(G)$ färger

Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

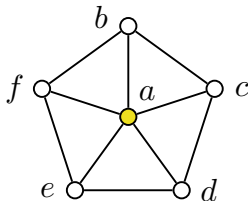
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

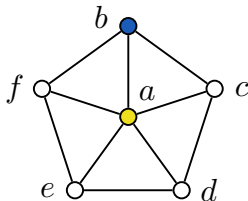
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

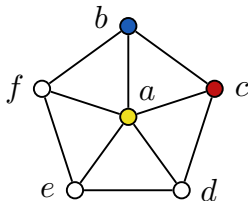
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

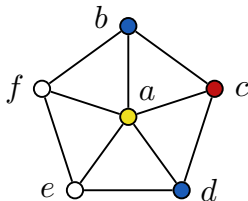
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

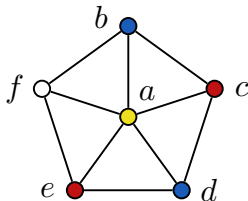
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

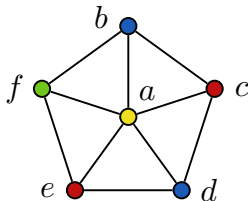
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

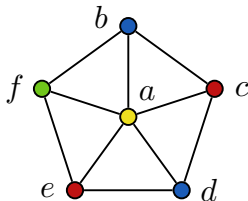
Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

Exempel

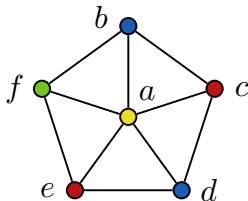

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

$$\chi(G) =$$

Exempel

Vad är $\chi(G)$ för denna graf?

Vi provar att färglägga!

$$\chi(G) = 4$$

Uppskattningar av $\chi(G)$

Uppskattningar av $\chi(G)$

- ▶ $\chi(G) \leq |V|$ (Anmärkning 2.2.7)

Uppskattningar av $\chi(G)$

- ▶ $\chi(G) \leq |V|$ (Anmärkning 2.2.7)
- ▶ $\chi(G) \leq 4$ för **planära grafer** (Kapitel 4)

Uppskattningar av $\chi(G)$

- ▶ $\chi(G) \leq |V|$ (Anmärkning 2.2.7)
- ▶ $\chi(G) \leq 4$ för **planära grafer** (Kapitel 4)
- ▶ $\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$ (Kapitel 5)

Uppskattningar av $\chi(G)$

- ▶ $\chi(G) \leq |V|$ (Anmärkning 2.2.7)
- ▶ $\chi(G) \leq 4$ för **planära grafer** (Kapitel 4)
- ▶ $\chi(G) \leq \Delta(G) + 1$ (Kapitel 5)
- ▶ $\chi(G) \leq \Delta(G)$ för **sammanhängande grafer**,
förutom för kompletta grafer och udda cykler
(Kapitel 6)

Sammanfattning – viktiga begrepp i Kapitel 2.2

- ▶ Färgläggning av graf
- ▶ Kromatiska talet, optimal färgläggning

Nästa föreläsning – Kapitel 3

- ▶ Planära grafer
- ▶ Färgläggning av kartor